

Р Е Ц Е Н З И Я

от **проф. д-р Андроника Мартанова**, сектор Екранни изкуства, Институт за изследване на изкуствата, БАН (andronika.martanova@gmail.com, ORCID:0000-0002-5304-4408, научно направление 8.4. „Театрално и филмово изкуство“)

за дисертационен труд – ОНС „доктор“ на

Донлин Цай

КИТАЙСКАТА МИТОЛОГИЯ И МИТИЧНАТА ТАНЦОВА ДРАМА, ПРОЕКТИРАНИ В СЪВРЕМЕННАТА ХОРЕОГРАФИЯ

Научен ръководител: **проф. д.н. Анелия Янева**
професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство, област на висше образование 8. Изкуства,

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“
ФАКУЛТЕТ ПО ИЗКУСТВА
КАТЕДРА „ХОРЕОГРАФИЯ“

Настоящата рецензия е изготвена съгласно Заповед № 886 от 20.03.2025. от ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ - проф. д-р Николай Марин. Всички представени документи от кандидата са в съответствие с нормативните и законови уредби (Правилник на ЮЗУ за условията и реда на придобиване на научни степени и академични звания; ЗРАСРБ и допълнителни, свързани с процедурите разпоредби и актове).

Биографични данни за докторанта: Донлин Цай е завършил бакалавърска степен в специалност „Танцов спектакъл“ към Художествената академия на Народната освободителна армия през 2011 г. Магистърската си степен защитава в престижната Пекинска танцова академия в катедра хореография през 2018 г. През годините активно се

изявява като практик: хореограф, но и либретист на повече от 10 произведения в лоното на класическия китайски, фолклорен и съвременен танцов репертоар. Сред ярките му постижения са постановките *That Blue*, *Gangong Bird*, *The Dashing Wrangler*, за които е удостоен и с множество награди. Акцент в практическата му работа са формите на етническите танци, имплементирани в модерната зрелищност. Паралелно с творческата си дейност Донлин Цай публикува и академични статии свързани с педагогическата му работа, характеристиките и спецификите на корейския етнически танц в пределите на китайската общност. Особено интересни са наблюденията му спрямо терапевтичната роля на танца при деца с аутизъм и по време на епидемия. Някои от тези текстове – 5 на брой – са всъщност приложени и към апробацията на дисертационния труд, който е обект на настоящата рецензия.

Дисертационен труд:

На вниманието на академичното жури Донлин Цай представя разработката ***КИТАЙСКАТА МИТОЛОГИЯ И МИТИЧНАТА ТАНЦОВА ДРАМА, ПРОЕКТИРАНИ В СЪВРЕМЕННАТА ХОРЕОГРАФИЯ***. Обемът ѝ е 172 страници – текст и научен апарат. Библиографските източници са 17 позиции, което намирам, че е малко оскъдно за дисертационен труд с такава тематика свързана с компендиума на митологичното. В евентуални бъдещи теоретични занимания на докторанта бих препоръчала да погледне и основополагащите на трудове от Западната мисъл на Мирча Елиаде, и особено на Владимир Пропп и Джоузеф Кембъл – които са силно приложими в цялостното развитие на световната драматургия. Включването на допълнителна фундаментална литература от западни автори би дала повече плътност и задълбоченост в хода на изследването.

Бележките под линия са също скромни – 18 на брой, което е нетипично за дисертационен труд. Но можем да предположим, че докторантът е положил усилия максимално да фокусира вниманието си върху изявата на „собственият си глас“ и опитност в изложението, което недвусмислено показва категоричната практическо-приложната характеристика на доктората. Обезпечени са и видео материали. Трудът е разпределен в увод, шест глави със съответните подглави, заключение.

Темата за връзката между *митология-танц-съвременен китайски спектакъл* е много актуална, свързана с цялата културна практика на Китай, опазване на националното

наследство и идентичност, като и износ на културна продукция с цел промотиране на изкуствата. Още в уводната си част Донлин Цай подчертава, че търсенето на нови прочити на митологичното през модерните хореографски техники е поле, което дава много възможности за интегриране на разнородни елементи, идващи и от фолклора и от източната, и западната класика. А митовите като извор на наративи провокират въображението на хореографа да използва пълният речник на човешките танцови възможности в множество форми и хетероглосни постановъчни подходи. Ето защо избира и съответната тема. В целите, които докторантът си поставя той откроява проблеми не просто на мита в кохерентна връзка с танца, но и такива свързани с пространството на сцената, танцовата характеристика и специфики в акта на характеризирането на митологичните персонажи и сюжети. Друг интересен аспект, който е разработен от Донлин Цай в анализа на съвременните хореографии и заложен като цел на изследването, е емотивността в танцово-художествената изразност. Този аспект всъщност е много важен не просто в системата на танцовото изкуство, а в цялостната теоретична основа на Изтока (в частност Китай) по отношение на синкретизма на театралното зрелище.

В **първа глава** се представят характерните особености на китайската митология, която впрочем никак не е малка като обем. Съвсем логично докторантът започва от космологичните митове, митовите свързани с праотците, потопа, луната, звездите първоелементите – великите пет: *земя, огън, въздух, вода, дърво*, заложен и формиращи цялостното мислене на китайското културно-философско поле. Важен елемент от тази първа глава е чудесно направената аналитична съпоставка между античният гръцки логос и митос с китайските представи. *„Изучаването на китайското и западното митологично изкуство е от голямо значение за разбирането на различията между китайската и западната култура, а също така може да насърчи сливането и развитието на културите и изкуствата на Китай и Европа.“* – с .27 от разработката. В нея се представят и важни елементи като мит и мотивите за саможертва, самоусъвършенстване, надграждане, мечти и пр., които са знакови за наративните стратегии и в съвременните изпълнителски изкуства. Те са определящи за мотивирането на персонажа и неговите действия.

Втора глава свързва митологичните и фолклорните представи, тотемното начало, в не малкото поле на разнообразните етнически групи населяващи Китай и функциониращи на принципа *„Заедно в многообразието“*. Акцент е поставен върху зооморфните

митологични същества, които населяват въображението и древните представи, символиката им, цветовете характеристики, изразност и функциониране. Това е съществена и нужно въведение, защото именно те въплътени като действащи лица насищат сюжетите на съвременните произведения на изкуството в Китай (не само танцов театър, но и игрално и анимационно кино). Тук може би трябва да подчертая, че в дисертацията са сложени точно на място и подбрани илюстрации, които визуализират изложението в труда и дават допълнителна представа за форма, костюм, телесност, етнос (виж например хмонгския пасаж на с.34.).

Последващата **трета глава** напълно логично и почтено проследява в хронологичен план развитието на китайската митологична танцова драма: „Перленото езеро“ (Pearl Lake) - 1980; „Нюва“ (Nuwa“ - 2011; „Историята на народа Ли“ (Li Nationality Story) - 2016 и най-вече е въведен главния обект на изследване „Птицата Гангонг“ (Gan Gong Bird) – 2017; 2022. Всички те са представени с кратко описание и малък входящ анализ, нужен и за по-нататъшните цели на разработката. Изборът е ясно дефиниран – първоосновата и фолклорната традиция на народите Манчу (манджурците, североизточен Китай, спадащи към тунгузките общности) и Ли (в южен, крайбрежен Китай). „Птицата Гангонг“ (Gan Gong Bird) е именно от Ли – етноса като произход. Дисертантът много основно разглежда произхода на наратива и различните съвременни хореографски версии през основните компоненти: хореография, сценична структура, сценичен дизайн, колористика, осветление.

Четвъртата глава е централна за изследването и особено приносна. Дисертантът много основно разглежда произхода на наратива „Птицата Гангонг“ и различните съвременни хореографски версии през основните компоненти: хореография, сценична структура, сценичен дизайн, колористика, осветление, фолклорни нацови елементи типични за народността

За мен са много интересни и отлично направени съпоставителните анализи с „Ромео и Жулиета“ (при това отново във различни версии!), защото и двата наратива стъпват върху ахетипния агоничен игрови принцип – борба, съперничество между два клана и невъзможната любов. Тук за много съществени намирам и анализите свързани с телесното изразяването и езика на жеста, отново в сравнителен план и за китайския образец, и за европейската класика. Въвеждат се и термините „обратно мислене“, „симфонично мислене“, „феноменалност“ в хореографията.

Петата глава е онтологична, свързана изцяло с персонажите в китайската митологична танцова драма, като Донли Цай открива и анализира връзката между етнос-етнос-художествено наследство. Приноси в разработката са оценките свързани с инкорпорирането на моралния казус в съвременността и непреходността на фундаменталния митологичен базис. Ярък момент е фокусът върху **Даостичния принцип**, изключително важен в системата на всички изкуства и художественост на Китай. Изводът до който стига докторантът е абсолютно релевантен: *„Интегрирането на "Дао" и "техника" може да се разглежда като окончателен завършек на типичния образ на танцовата драма като отлична китайска култура. В процеса на създаване на типични образи, установяването на образи на характера, изграждането на характерни емоции, цялостната художествена концепция и стремеж към образност в танцовите драми, както и артистичността на танцовия драматичен език са в основата на създаването на типични образи на танцови драми.“* – с.115 от разработката. Може би тази пета глава може да бъде и по-напред изнесена в структурата на дисертацията, просто да бъдат разменени с четвърта глава. Някак ми се струва по-логично.

Шеста глава е логичен финал на дисертацията, в която се правят анализи и паралели с нововъведенията и мисленето на митологичната в западния танцов театър. Като в основата е залегнал античният логос – древногръцкото и римското наследство и проблематиката за преоткриването на митологичния, вечен фундамент. Лично аз смятам че не би било редно тези три страници да се наричат глава от дисертацията, а цялата тази част може да се влее в заключението, и заради характеристиките си и заради малкия си обем. Самото **заключение** е достатъчно плътно и подробно от своя страна и отразява цялостният път на дисертационното развитие. *„И накрая, както китайските, така и западните митове предават етични и морални концепции. Независимо от изключително различния културен произход между Китай и Запада, има значителни разлики в социалните обичаи, ценности и начини на мислене, но те показват удивителни общи черти в създаването на митове. Тези общи черти изглежда са мост между културните различия и също ни позволяват да видим някои прилики в начина, по който хората мислят и разбират света. Тези общи неща не са просто съвпадение на културни феномени, но и резонанс на човешката мъдрост и емоция, които точно отразяват нашето общо разбиране и стремеж към всички неща във Вселената.“* – обобщава Донлин Цай на с.165 от труда. Важен акцент е изведен и в

образователната перспектива на включването на митологичното в съвременните китайски танцови практики.

Приносите в дисертационния труд на Донлин Цай са ясно маркирани и напълно се съгласявам с тях. Основни моменти: мащабност и контекстуалност в разработката, изследване на съвременните танцови техники и структурни характеристики на митологичната танцова драма в съпоставителна перспектива по оста Изток-Запад, цивилизационно развитие и глобален свят.

Заключение:

Общото ми впечатление е, че изследването е много добре развито, с малки забележки относно научния апарат и логичното му структуриране. Въпреки тях впечатлението е изцяло положително. Дисертационният труд на Донлин Цай ***КИТАЙСКАТА МИТОЛОГИЯ И МИТИЧНАТА ТАНЦОВА ДРАМА, ПРОЕКТИРАНИ В СЪВРЕМЕННАТА ХОРЕОГРАФИЯ*** заема своето място в осмислянето на проблемите на митологичното в съвременната танцова драма и е актуален към настоящата културна ситуация. Предлагам на членовете на научното жури да бъде присъдена образователната и научна степен „ДОКТОР“ на кандидата Донлин Цай.

София, 30.04.2025

Проф. д-р Андроника Мъртонова

R E V I E W

by **Prof. PhD Andronika Mårtonova**, Screen Arts Sector, Institute for Arts Studies, Bulgarian Academy of Sciences, (andronika.martonova@gmail.com, ORCID:0000-0002-5304-4408, scientific field 8.4. "Theatre and Film Art")

dissertation by PhD candidate: *Cai Donglin*

CHINESE MYTHOLOGY AND THE MYTHICAL DANCE-DRAMA, DESIGNED IN CONTEMPORARY CHOREOGRAPHY

Scientific supervisor. **Prof. DSc. Anelia Yaneva**
professional field 8.3. Music and Dance Art, field of higher education 8. Arts,

SOUTHWEST UNIVERSITY "NEOFIT RILSKI"
FACULTY OF ARTS
DEPARTMENT OF CHOREOGRAPHY

This review was prepared in accordance with the Order No. 886 of 20.03.2025. by the Rector of the University of Science and Technology "Neofit Rilski" - Prof. Dr. Nikolay Marin. All the documents submitted by the candidate are in compliance with the legal and statutory regulations (Regulations of SUSU on the conditions and procedure for the acquisition of scientific degrees and academic titles; ZRACPB and additional regulations and acts related to the procedures)

Biographical information about the PhD student: Cai Donglin was graduated with a Bachelor's degree in Dance Performance from the People's Liberation Army Academy of Arts in 2011. He defended his Master's degree at the prestigious Beijing Dance Academy in the Department of Choreography in 2018. Over the years, he has been active as a practitioner: choreographer, but also librettist of more than 10 works in the bosom of classical Chinese, folk and contemporary dance repertoire. Among his notable achievements are the productions *That*

Blue, Gangong Bird, and *The Dashing Wrangler*, for which he has also received numerous awards. His practice focuses on ethnic dance forms implemented in modern spectacle. Alongside his artistic work, Cai Donglin has published academic articles related to his pedagogical work, the characteristics and specificities of Korean ethnic dance within the confines of the Chinese community. His observations towards the therapeutic role of dance in children with autism and during an epidemic are particularly interesting. Some of these texts - 5 in number - are in fact appended to the approbation of the dissertation that is the subject of this review.

Dissertation:

To the attention of the academic jury Cai Donglin presents the development ***CHINESE MYTHOLOGY AND THE MYTHICAL DANCE-DRAMA, DESIGNED IN CONTEMPORARY CHOREOGRAPHY***. Its volume is 172 pages - text and scientific apparatus. The bibliographical sources are 17 items, which I find a bit sparse for a dissertation with such a topic related to the compendium of the mythological. In any future theoretical pursuits, I would recommend that the PhD student also look at the foundational works of Western thought by Mircea Eliade, and especially Vladimir Propp and Joseph Campbell - which are highly applicable to the overall development of world dramaturgy. The inclusion of additional foundational literature by Western authors would give more density and depth to the course of the research.

The footnotes are also modest - 18 in number, which is atypical for a dissertation. However, we can assume that the PhD student has made an effort to focus as much as possible on the expression of his "own voice" and experience in the presentation, which unambiguously shows the strong practical-applied characteristic of the PhD. Videos are also provided. The work is divided into an introduction, six chapters with corresponding sub-chapters, and a conclusion

The topic of the relationship between *mythology-dance-contemporary Chinese performance* is very relevant, related to the whole cultural practice of China, preserving national heritage and identity, as well as exporting cultural production to promote the arts. Already in her introduction, Cai Donglin stresses that the search for new readings of the mythological through modern choreographic techniques is a field that offers many opportunities to integrate heterogeneous elements coming from both folklore and Eastern and Western classics. And myths as a source of narratives provoke the choreographer's imagination to use the full vocabulary of human dance possibilities in multiple forms and heteroglossic staging approaches. That is why he

chooses the appropriate theme. In the objectives that the PhD student sets himself he highlights issues not only of myth in coherent relation to dance, but also those related to the space of the stage, dance characterization and specificities in the act of characterizing mythological characters and plots. Another interesting aspect that has been developed by Cai Donglin in the analysis of contemporary choreographies and set as the aim of the study is emotionality in dance-artistic expression. This aspect is actually very important not just in the dance art system, but in the overall theoretical foundation of the East (China in particular) in terms of the syncretism of theatrical spectacle.

The first chapter presents the characteristics of Chinese mythology, which is by no means small in volume. Quite logically, the doctoral student begins with the cosmological myths, the myths related to the ancestors, the flood, the moon, the stars, the primordial elements - the great five: *earth, fire, air, water, wood*, which underlie and form the overall thinking of the Chinese cultural and philosophical field. An important element of this first chapter is the wonderfully made analytical comparison of the ancient Greek logos and mythos with Chinese notions. "*The study of Chinese and Western mythological art is of great importance for understanding the differences between Chinese and Western culture, and can also promote the fusion and development of the cultures and arts of China and Europe.*"- p .27 of the elaboration. It also introduces important elements such as myth and the motives of sacrifice, self-improvement, upgrading, dreams, etc., which are also significant to narrative strategies in contemporary performing arts. They are determinant for the character's motivation and actions.

Chapter Two connects mythological and folkloric notions, the totemic origin, in the not insignificant field of diverse ethnic groups inhabiting China and functioning on the principle of "Together in Diversity". Emphasis is placed on the zoomorphic mythological creatures that populate the imagination and ancient representations, their symbolism, color characteristics, expression and functioning. This is an essential and necessary introduction, for it is they embodied as actors that saturate the plots of contemporary works of art in China (not only dance theatre, but also feature and animation films). I should perhaps stress here that the dissertation has put illustrations in exactly the right place and chosen them to visualize the exposition in the work and to give further insight into form, costume, corporeality, and ethnicity (see, for example, the Hmong passage on p. 34.).

The **third chapter** that follows, quite logically and respectfully, the chronological development of Chinese mythological dance drama: Pearl Lake (1980); Nuwa (2011); Li Nationality Story (2016) and, most notably, the main object of study, Gangong Bird (2017; 2022), is introduced. All of them are presented with a brief description and a little input analysis, which is also needed for further development purposes. The choice is clearly defined - the primal and folkloric tradition of the Manchu (Manchurian, northeastern China, belonging to the Tungusic communities) and Li (in southern, coastal China) peoples. The "Gangong Bird" is specifically of Li-ethnic origin. The dissertation very basically examines the origins of the narrative and the various contemporary choreographic versions through the major components: choreography, stage structure, scenic design, color, and lighting.

The fourth chapter is central to the study and particularly contributory. The dissertation very basically examines the origins of the Gangong Bird narrative and the various contemporary choreographic versions through the major components: choreography, stage structure, scenic design, coloring, lighting, folkloric narrative elements typical of the vernacular

For me, the comparisons with Romeo and Juliet (and again in different versions!) are very interesting and well done, because both narratives are based on the atypical agonistic play principle - struggle, rivalry between two clans and impossible love. I also find the analyses related to bodily expression and the language of gesture very significant here, again in comparative terms for both the Chinese model and the European classic. The terms "reverse thinking", "symphonic thinking", "phenomenality" in choreography are also introduced.

The fifth chapter is ontological, dealing entirely with characters in Chinese mythological dance drama, as Donley Tsai discovers and analyses the *ethos-ethnos-artistic heritage* relationship. Contributing to the development are the evaluations related to the incorporation of the moral case into modernity and the timelessness of the fundamental mythological basis. A striking point is the focus on the **Daoist principle**, crucial in the system of all arts and artistry of China. The conclusion reached by the doctoral student is absolutely relevant: *'The integration of "Dao" and "technique" can be seen as the final completion of the typical image of dance drama as an excellent Chinese culture. In the process of creating typical images, the establishment of character images, the construction of characteristic emotions, the overall artistic conception and pursuit of imagery in dance dramas, and the artistry of dance drama language are the foundation of creating typical*

images of dance dramas."- p .115 of the elaboration. Perhaps this fifth chapter could also be brought forward further in the structure of the thesis, simply interchanged with chapter four. Somehow it seems more logical to me.

Chapter six is the logical conclusion of the dissertation, analyzing and drawing parallels with the innovations and thinking of the mythological in Western dance theatre. With the ancient logos - the ancient Greek and Roman legacy and the problematic of rediscovering the mythological, timeless foundation as the foundation. Personally, I think that it would not be appropriate to call these three pages a chapter of the dissertation, but to flow this whole section into the conclusion, both because of its characteristics and because of its small size. **The conclusion** itself is dense and detailed enough on its own and reflects the overall path of the dissertation development. *"Finally, both Chinese and Western myths convey ethical and moral concepts. Despite the vastly different cultural backgrounds between China and the West, there are significant differences in social customs, values, and ways of thinking, but they show striking commonalities in myth-making. These commonalities seem to bridge cultural differences and also allow us to see some similarities in the way people think and understand the world. These commonalities are not just a coincidence of cultural phenomena, but a resonance of human wisdom and emotion that accurately reflect our common understanding and aspiration for all things in the universe."* summarizes Cai Donglin on p.165 of the work. An important emphasis is also brought out in the educational perspective of incorporating the mythological into contemporary Chinese dance practices.

The contributions in Donglin Cai's dissertation are clearly marked and I fully agree with them. The main points are: scalability and contextuality in the development, exploration of contemporary dance techniques and structural characteristics of mythological dance drama in a comparative perspective along the East-West axis, civilizational development and global world.

Conclusion:

My overall impression is that the study is very well developed, with minor remarks on the scientific apparatus and its logical structuring. Despite these, the impression is entirely positive. Donglin Cai's dissertation *development CHINESE MYTHOLOGY AND THE MYTHICAL DANCE-DRAMA, DESIGNED IN CONTEMPORARY CHOREOGRAPHY* takes its place in making sense of the problems of the mythological in contemporary dance drama

and is relevant to the current cultural situation. I propose to the members of the scientific jury that the degree of Doctor of Philosophy be awarded to the candidate Donglin Cai.

Sofia, 30 April 2025

Prof. PhDr. Andronika Màrtanova